

рища на сувори кожи отъ близки и далечни села. Специално, дубровнишката търговия на полуострова е била организирана по същия начинъ, както това било другаде.

Дубровчаните имали специални стоварища и складови центрове за кожи въ онези градове, които имъ били по удобни за износа на кожитъ. Такива били Родосто, Варна и София. Въ тези три центра тъ складирали големи количества кожи за износъ по море и по сухо. Чисто производствени центрове на сувори кожи имало на много места въ България. Навсякдъде, где съ живели дубровчани, е имало условия за търговия съ кожи. Всички онези градове, где съ се образували по-големи или по-малки тъхни търговски колонии, съ били известни като стоварища и пазарища на всекакъв видъ сувори кожи. Такива били градовете София, Пловдивъ, Търново, Провадия, Силистра, Никополь, Видинъ, Русе и Разградъ.

София е билъ главния пазаръ на дубровчаните-експортъри на кожи. Този градъ билъ едновременно стоварище на кожи отъ земите на северъ и на югъ отъ Стара Планина, както и самъ значителенъ центъръ на богатата съ всекакъв добитъкъ околностъ. Скотовъдството било твърде развито въ близкия и далечни села около града. Затова още първите дубровнишки търговци, които се заселили въ София, търгували съ всекакъв родъ кожи. Още презъ 1547 г. въ София е съществувало едно съдружие на дубровчани за износъ на кожи. То имало въ склада си въ Венеция 3820 броя разноцветни кордовани, както и по друга смѣтка — 6200 кордовани и 320 овнешки кожи. Това съдружие било въ търговски връзки съ дубровчанина Иванъ Радивоевичъ, сѫщо търговецъ въ София, който обхождалъ всички български земи¹⁾. Въ завещанието си отъ 1556 г. той съобщава, че изпратилъ чрезъ Лоренцо ди Бобало въ Венеция 2050 кордовани²⁾. Същиятъ търгувалъ и съ обработени кожи — pellize — съ разни кожухари.³⁾

Следъ 1580 г. съ запазени по-подробни сведения за износа на кожи отъ София. Въ дубровнишкия архивъ е запазенъ единъ нотариаленъ документъ за уреждане на смѣтки между нѣколцина дубровчани. Между тяхъ имало и такива отъ София, които презъ тази година търгували съ биволски кожи⁴⁾. Въ това време въ града се заселилъ известния търговецъ Бенедето Рести, който въ продължение на около 30 години успѣлъ да организира въ големъ мащабъ износъ на кожи отъ всички крайща на българските земи. Центърътъ на неговата обширна търговия билъ въ София, где той складиралъ въ големи количества сувори кожи и кордовани отъ почти всички български градове. Независимо отъ кожитъ, които той получавалъ отъ Провадия, Силистра, Търново, Никополь, Видинъ и Пловдивъ, за

¹⁾ „Item in Vinegia di Hilia di Luca scartigiero cordovani negri e rossi numero tre millia otto cento vinti... Item in Vinegia in mano di Hilia di Lica scartigiero cordovani sei millia ducento corsini, rossi et negri et mottonine accolariate trecento vinti...“ Div. canc. t. 132 f. 235 V^o сл.

²⁾ „Item dichiaro che per le mani di Lorenzo Michele di Bobalio, ho mandato a Venetia, cordovani due mille cinquanta...“ Test. t. 41 fol. 20 V^o.

³⁾ Item dichiaro che sono debitore di Radossav pellizaro di scudi settanta dua per tante pelliza“ п. т. f. 20 V^o.

⁴⁾ Div. not. t. 121 f. 199.